

Bruxelles, 31 mai 2018
(OR. en)

9598/18

**Dosar interinstituțional:
2018/0208 (COD)**

JAI 565
INF 95
CADREFIN 60
FREMP 86
COPEN 173
DROIPEN 81
JUSTCIV 130
CODEC 919

PROPUNERE

Sursă:	Secretar general al Comisiei Europene, sub semnătura dlui Jordi AYET PUIGARNAU, director
Data primirii:	30 mai 2018
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2018) 384 final
Subiect:	Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de instituire a programului „Justiție”

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2018) 384 final

Anexă: COM(2018) 384 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.5.2018
COM(2018) 384 final

2018/0208 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de instituire a programului „Justiție”

{SWD(2018) 290 final} - {SWD(2018) 291 final} - {SEC(2018) 274 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

Prezenta propunere prevede o dată de aplicare, de la 1 ianuarie 2021, și este prezentată pentru o Uniune cu 27 de state membre, având în vedere notificarea transmisă de Regatul Unit cu privire la intenția sa de a se retrage din Uniunea Europeană și din Euratom în baza articolului 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană, notificare primită de Consiliul European la 29 martie 2017.

• Motivele și obiectivele

Obiectivul Uniunii Europene este de a promova pacea, valorile și bunăstarea popoarelor sale. Uniunea este o comunitate de drept, valorile sale constituind baza existenței Uniunii. Articolul 2 din Tratatul UE prevede că *„Uniunea se întemeiază pe valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept, precum și pe respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților. Aceste valori sunt comune statelor membre într-o societate caracterizată prin pluralism, nediscriminare, toleranță, justiție, solidaritate și egalitate între femei și bărbați”*. Aceste valori stau la baza drepturilor de care se bucură cei care trăiesc în Uniune. Carta drepturilor fundamentale a UE reunește într-un singur text toate drepturile personale, civice, politice, economice și sociale de care beneficiază persoanele în cadrul UE.

Articolul 3 din TUE prevede că „Uniunea urmărește să promoveze pacea, valorile sale și bunăstarea popoarelor sale” și că „respectă bogăția diversității sale culturale și lingvistice și veghează la protejarea și dezvoltarea patrimoniului cultural european.”. În acest sens, documentul de reflecție al Comisiei privind viitorul finanțelor UE¹ prevede că „Bugetul UE sprijină acest obiectiv alături de bugetele naționale, venind în completarea altor eforturi întreprinse la nivel european și național.”

Valorile Uniunii valori includ, în special, drepturile fundamentale, nediscriminarea și egalitatea, antirasismul și toleranța, respectarea demnității umane, statul de drept și independența sistemului judiciar, diversitatea culturală, societatea civilă dinamică, libertatea de exprimare și participarea cetățenilor la viața democratică. Un spațiu european de justiție bine funcțional și sisteme eficiente de justiție naționale sunt necesare pentru o piață internă înfloritoare și pentru susținerea valorilor comune ale Uniunii.

O Uniune a schimbărilor democratice se numără printre cele zece priorități politice definite de actuala Comisie, o , care depune eforturi în acest context pentru a-i asocia pe cetățeni la acțiunile UE și a le explica modul în care funcționează, precum și pentru a consolida încrederea în Uniune.

Fondurile UE pot oferi valoare adăugată și pot contribui la susținerea valorilor europene comune.

Pentru a promova valorile și drepturile europene comune, UE a combinat mai multe instrumente într-un mix de măsuri legislative, de politică și de finanțare. În special, următoarele programe de finanțare au avut o orientare socială majoră și sunt legate într-un mod evident de valorile europene: programul „Drepturi, egalitate și cetățenie”, programul „Europa pentru Cetățeni” și programul „Justiție”.

Aceste programe au condus la progrese reale în promovarea valorilor și în exercitarea drepturilor pe care legislația UE le acordă persoanelor din întreaga Uniune. Pentru a da câteva

¹ COM(2017) 358.

exemple, oamenii sunt mai conștienți de drepturile, istoria și cultura lor comună, mai multe femei au locuri de muncă, drepturile copiilor au fost promovate și protejate, sistemele de justiție sunt mai eficiente datorită practicienilor din domeniul dreptului care știu cum și când să aplice acquis-ul UE și datorită cooperării transfrontaliere înfloritoare, există o participare mai mare democratică și civică la nivelul Uniunii și o mai bună înțelegere și respectare a diferitelor amintiri, culturi și tradiții.

În temeiul dreptului Uniunii, cetățenii se pot baza pe un set de drepturi, pe sisteme de justiție independente și eficiente și pe respectarea statului de drept. UE și-a manifestat angajamentul ferm de a combate violența împotriva femeilor și a copiilor, de a combate toate formele de discriminare, de a promova și de a proteja drepturile persoanelor cu handicap și de a sprijini o societate civilă dinamică și puternică în UE.

În ciuda progreselor înregistrate în cadrul programelor actuale, în domeniile politice în cauză persistă mai multe lacune și au apărut noi provocări care trebuie abordate. Provocările comune cu care se confruntă UE în domeniul justiției, drepturilor și valorilor sunt duble:

- vocația Uniunii de a fi o comunitate bazată pe valori și drepturi comune, pe un patrimoniu istoric și cultural comun și pe implicarea oamenilor este împiedicată de unele mișcări emergente care contestă ideea unor societăți coerente și democratice, favorabile incluziunii deschise, în care participarea civică și exercitarea drepturilor face posibilă construirea unui mod tolerant de a trăi împreună;
- natura fragmentată și resursele limitate ale programelor actuale de finanțare ale UE, dedicate valorilor, drepturilor, cetățeniei și justiției limitează capacitatea UE de a răspunde provocărilor existente și noi. „Bugetul programelor este insuficient comparativ cu cererea” reprezintă un obstacol principal, despre care respondenții la consultarea publică afirmă că ar putea împiedica realizarea obiectivelor actualelor programe.

O analiză mai detaliată arată că:

- cetățenii încă nu se bucură pe deplin de drepturile lor: inegalitățile și discriminarea pe criterii de gen, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală continuă să existe. Violența este încă o realitate în viața de zi cu zi a multor femei, copii și alte persoane aflate în situații de risc;
- trebuie să se facă mai mult pentru a se asigura că cetățenii sunt conștienți de valorile UE și de avantajele cetățeniei UE și de a încuraja un nivel mai ridicat de participare politică și societală și o mai bună înțelegere a Uniunii, a istoriei acesteia, a patrimoniului cultural și a diversității;
- drepturile ce decurg din cetățenia UE - privind libera circulație, protecția consulară și drepturile electorale - nu sunt încă pe deplin cunoscute și puse în aplicare, împiedicând astfel participarea politică și societală a cetățenilor;
- crizele economice, inegalitățile persistente și provocările, precum cele legate de migrație, i-au determinat pe unii să pună la îndoială drepturile fundamentale și valorile pe care se întemeiază Uniunea Europeană. În unele cazuri, sunt contestate și statul de drept, accesul la justiție, spațiul pentru societatea civilă și independența sistemului judiciar;
- cooperarea judiciară în materie civilă și penală este insuficientă, iar accesul la justiție în statele membre este încă dificil. Trebuie să fie îmbunătățite instrumentele de colectare a informațiilor comparative privind calitatea, independența și eficiența sistemelor judiciare ale statelor membre. Un obstacol major în calea recunoașterii

reciproce și a cooperării judiciare este lipsa de încredere în sistemele judiciare ale altor state membre.

Consecințele neabordării acestor provocări ar putea fi grave, deoarece încrederea în democrație și sprijinul pentru respectarea valorilor și a drepturilor fundamentale ar fi slăbite.

Aceste provocări sunt comune tuturor statelor membre și au dimensiuni transfrontaliere. Deși acțiunea la nivel național este importantă, statele membre individuale nu au o pârghie suficientă pentru a face față acestor provocări.

Promovarea și apărarea valorilor și a drepturilor UE au implicații profunde pentru viața politică, socială, culturală, judiciară și economică a Uniunii și contribuie la un impact tangibil al UE asupra vieții cotidiene a cetățenilor. Acțiunea la nivelul UE în acest domeniu trebuie să fie susținută și intensificată pentru a aborda lacunele și noile provocări persistente și pentru a asigura promovarea, protecția eficientă și respectarea drepturilor și valorilor; acest lucru va contribui, de asemenea, la finalizarea pieței interne și la promovarea prosperității și coeziunii în cadrul UE. De asemenea, va permite UE să joace un rol-cheie în apărarea și promovarea valorilor sale la nivel global și să contribuie la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU.

Noul program „Justiție” va sprijini dezvoltarea în continuare a unui spațiu european de justiție bazat pe valorile Uniunii, statul de drept, recunoașterea și încrederea reciprocă, în special prin facilitarea accesului la justiție și promovarea cooperării judiciare în materie civilă și penală și a eficacității sistemelor naționale de justiție.

Împreună cu programul „Drepturi și valori”, acest nou program va face parte dintr-un nou Fond pentru justiție, drepturi și valori, contribuind la susținerea societăților deschise, democratice, pluraliste și favorabile incluziunii. De asemenea, programul va contribui la mărirea autonomiei cetățenilor prin consolidarea drepturilor și a valorilor și prin dezvoltarea în continuare a unui spațiu de justiție al UE.

• **Coerența cu dispozițiile politice existente**

Fondul pentru justiție, drepturi și valori contribuie direct la mai multe priorități ale Comisiei Europene², în special la crearea unui spațiu de justiție și drepturi fundamentale bazate pe încredere reciprocă, o piață internă mai profundă și mai echitabilă, o uniune a piețelor de capital, o piață unică digitală conectată și o Uniune a schimbării democratice, a creșterii și a locurilor de muncă.

• **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Fondul pentru justiție, drepturi și valori și cele două programe de finanțare subiacente vor contribui la consolidarea și susținerea valorilor UE și a respectării statului de drept, precum și la susținerea societăților deschise, democratice, creative și favorabile incluziunii la care se așteaptă europenii. În conformitate cu normele actuale, statele membre trebuie să demonstreze că normele și procedurile lor de gestiune financiară a fondurilor UE sunt solide și că finanțarea este protejată în mod suficient împotriva abuzurilor sau a fraudei. Numai un sistem judiciar independent, care susține statul de drept și securitatea juridică în toate statele membre, poate în definitiv să garanteze că sumele provenite din bugetul UE sunt suficient de protejate.

În temeiul articolului 322 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Comisia a propus un regulament privind protecția bugetului Uniunii în cazul unor deficiențe

² https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/junker-political-guidelines-speech_ro.pdf

generalizate în ceea ce privește statul de drept în statele membre. Noul regulament va completa instrumentele care vizează menținerea valorilor comune ale UE, inclusiv acest program.

Programul va avea sinergii strânse cu mai multe politici și cu programele lor de finanțare, în special cu:

- **ocuparea forței de muncă, politicile sociale și educaționale;**

Capacități eficiente în materie de justiție și asigurarea respectării legii, de exemplu, prin formarea profesională a practicienilor din domeniul dreptului

- **politicile externe, de cooperare pentru dezvoltare și de extindere;**

Promovarea valorilor și drepturilor în UE se reflectă prin promovarea acestora la nivel global, *inclusiv* prin legături cu punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă. În acest sens, ar trebui dezvoltate sinergii, în special cu acțiunea externă a UE la nivel multilateral, dar și în ceea ce privește ajutorul pentru cooperarea pentru dezvoltare și politica de extindere, în vederea asigurării coerenței în promovarea, de exemplu, a accesului la justiție și a statului de drept.

Ar trebui să fie consolidate și sinergiile cu instrumentele de acțiune externă, care pot sprijini cooperarea transfrontalieră cu țările prioritare din afara UE în domenii de importanță pentru o Europă sigură și securizată.

- **piața unică;**

Prin finanțarea activităților din domeniul dreptului societăților comerciale, al dreptului contractelor și al prevenirii spălării banilor, viitorul program privind piața unică va completa programul „Justiție” și va contribui direct la punerea în aplicare a politicii UE în domeniul justiției și la crearea unui spațiu de justiție al UE și va respecta orientările de politică din acest domeniu. Același lucru este valabil și pentru politica de protecție a consumatorilor.

- **infrastructura strategică;**

Sinergiile privind digitalizarea și interconectarea sistemelor informatice vor fi dezvoltate în continuare în cadrul programului „Europa digitală”.

- **cercetarea și inovarea;**

Programul-cadru pentru cercetare și inovare „Orizont Europa” cuprinde activități care vizează o societate sigură și favorabilă incluziunii, în special probleme legate de justiție și consumatori, precum și tehnologii relevante din punct de vedere social, inclusiv securitatea informatică sau inteligența artificială și alte tehnologii generice esențiale. Va fi explorat schimbul fructuos cu scopul de a aprofunda înțelegerea tehnologiilor avansate în societate, democrație și sistemul judiciar și modul de a se concentra asupra avantajelor acestora.

- **migrația, gestionarea frontierelor și politica de securitate;**

Programul „Justiție” și alte fonduri UE care vizează migrația, gestionarea frontierelor și, în special, securitatea vor fi integrate prin vizarea diferitelor etape ale activităților și procedurilor necesare pentru crearea unui spațiu european de securitate și justiție. Având în vedere legăturile intrinsece dintre securitate și justiție pe teren, vor exista sinergii speciale în ceea ce privește asigurarea unei protecții adecvate pentru victimele infracțiunilor, finanțarea echipelor comune de anchetă și formarea judiciară, asigurarea interoperabilității cu sistemul european de informații cu privire la cazierile judiciare,

îmbunătățirea condițiilor de detenție și cooperarea inter-agenții în domeniul justiției și al securității, inclusiv prin intermediul agențiilor în domeniul justiției precum Eurojust și Parchetul European.

– **politica de mediu;**

Programul „Justiție” are potențialul de a sprijini măsurile care vizează combaterea criminalității ecologice și, printre altele, contribuie la punerea în aplicare a Directivei privind infracțiunile împotriva mediului³. Măsurile de sprijinire a cooperării judiciare în materie civilă și penală vor completa și consolida un program separat pentru formarea judecătorilor și procurorilor în domeniul dreptului mediului și posibilitatea finanțării proiectelor privind accesul la justiție în probleme de mediu stabilite în cadrul Regulamentului LIFE⁴. Acestea vor contribui, de asemenea, la asigurarea faptului că sistemele naționale de justiție pot furniza acces efectiv la justiție în temeiul Convenției de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu⁵.

– **integrarea politicilor climatice;**

Propunerea Comisiei privind cadrul financiar multianual pentru perioada 2021-2027 a stabilit un obiectiv mai ambițios pentru integrarea politicilor climatice în toate programele UE, cu un obiectiv global de 25% din cheltuielile UE pentru a contribui la obiectivele climatice. Contribuția programului la atingerea acestui obiectiv general va fi urmărită printr-un sistem de markeri climatici al UE la un nivel corespunzător de dezagregare, inclusiv prin utilizarea unor metodologii mai precise, în cazul în care acestea sunt disponibile. Comisia va continua să prezinte anual informațiile privind creditele de angajament în contextul proiectului de buget anual.

Pentru a sprijini utilizarea deplină a potențialului programului de a contribui la obiectivele climatice, Comisia va urmări să identifice acțiunile relevante pe parcursul proceselor de pregătire, punere în aplicare, revizuire și evaluare a programului.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

• Temei juridic

Propunerea se întemeiază pe articolul 81 alineatele (1) și (2) și pe articolul 82 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Articolul 81 alineatul (1) din TFUE prevede că Uniunea dezvoltă o cooperare judiciară în materie civilă cu incidență transfrontalieră. Articolul 81 alineatul (2) din TFUE prevede adoptarea de măsuri menite să asigure recunoașterea reciprocă și executarea hotărârilor judecătorești; comunicarea și notificarea transfrontalieră a actelor judiciare și extrajudiciare; accesul efectiv la justiție și sprijinirea formării profesionale a magistraților și a personalului din justiție.

Articolul 82 alineatul (2) din TFUE prevede măsuri de promovare a cooperării judiciare în materie penală.

³ Directiva 2008/99

⁴ Regulamentul (UE) nr. 1293/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind instituirea unui program pentru mediu și politici climatice (LIFE) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 614/2007 Text cu relevanță pentru SEE

⁵ Decizia 2005/370/CE.

Combinăția dintre articolele 81 și 82 din TFUE permite o abordare cuprinzătoare în sprijinirea dezvoltării cooperării judiciare în materie civilă și penală, în special în ceea ce privește aspectele transversale care afectează ambele domenii.

- **Subsidiaritate (în cazul competențelor neexclusive)**

Activitățile de finanțare propuse respectă principiile valorii adăugate europene și ale subsidiarității. Finanțarea din bugetul Uniunii se concentrează asupra obiectivelor care nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre în mod individual, în cazul cărora intervenția Uniunii poate adăuga valoare. Activitățile reglementate de prezentul regulament contribuie la aplicarea eficientă a acquis-ului prin dezvoltarea încrederii reciproce între statele membre, prin amplificarea cooperării transfrontaliere și prin crearea de rețele, precum și prin asigurarea unei aplicări corecte, coerente și consecvente a dreptului Uniunii în întreaga Uniune. Uniunea este mai bine plasată decât statele membre pentru a aborda situațiile transfrontaliere și pentru a oferi o platformă europeană de învățare reciprocă. Va fi sprijinită o bază analitică solidă pentru susținerea și dezvoltarea politicilor. Intervenția Uniunii permite desfășurarea consecventă a acestor activități în întreaga Uniune și aduce economii de scară.

- **Proportionalitate**

Propunerea respectă principiul proporționalității, deoarece nu depășește nivelul minim necesar pentru atingerea obiectivului declarat la nivel european.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRII IMPACTULUI

- **Evaluările retrospective/verificarea adecvării legislației existente**

Evaluarea intermediară a programului „Justiție” 2014-2020 arată că acesta a produs o valoare adăugată europeană ridicată. Numai statele membre, acționând în mod individual, nu ar putea obține aceleași rezultate în ceea ce privește dimensiunea și domeniul de aplicare. Acest lucru este valabil atât pentru obiectivul general al programului, și anume dezvoltarea unui spațiu european de justiție bazat pe recunoaștere și încredere reciprocă, cât și pentru obiectivele sale specifice. Beneficiarii sunt de acord că furnizarea de formare judiciară la nivel european este esențială pentru crearea unui spațiu european de justiție și pentru aplicarea eficientă și coordonată a legislației UE. La rândul său, acțiunea promovată de obiectivele specifice ale formării judiciare este considerată a fi durabilă, deoarece încurajează dobândirea de cunoștințe și competențe juridice durabile, oferind în același timp oportunități de creare de rețele și încredere în rândul personalului judiciar din diverse state membre.

Tipurile de activități finanțate de program și rezultatele proiectelor sunt eficiente în îmbunătățirea cunoștințelor privind legislația și politicile Uniunii. Performanța programului „Justiție” este percepută ca o îmbunătățire față de programele anterioare, atât în ceea ce privește orientarea politicii, cât și implicarea grupurilor potrivite de părți interesate, însă repartizarea eforturilor între obiectivele programului ar putea fi echilibrată în viitor. Sunt încă necesare eforturi pentru a ajunge la toate grupurile-țintă din toate statele membre, iar activitățile de comunicare ar putea fi consolidate.

Natura programului a făcut posibilă asigurarea unei flexibilități operaționale care a permis Comisiei să adapteze programele anuale de lucru la nevoile emergente în domeniul politicii justiției. În ansamblu, programul este foarte relevant și aliniat la nevoile grupurilor-țintă selectate, însă ar putea fi luată în considerare o analiză mai sistematică a nevoilor părților interesate. În special, programul are capacitatea esențială de a-și adapta prioritățile la nevoile emergente în domeniul politicii justiției, pentru a aborda cele mai relevante aspecte. Acesta este un produs al obiectivelor specifice generale ale programului, deoarece acesta a încorporat

o serie de programe din perioada anterioară de programare. O astfel de flexibilitate în ceea ce privește politica și stabilirea agendei reprezintă cheia succeselor programului. . Programul prezintă un nivel bun de coerență și complementaritate cu alte instrumente, programe și acțiuni ale UE. Coordonarea și schimbul de informații cu alte programe și proiecte ale UE ar contribui la îmbunătățirea coerenței.

Punerea în aplicare a programului „Justiție” a fost satisfăcătoare în ceea ce privește granturile pentru acțiuni și granturile operaționale, însă ar trebui să fie îmbunătățită planificarea anticipată a acțiunilor de achiziții publice. Există puține posibilități de utilizare a unor instrumente alternative de finanțare, cum ar fi instrumentele financiare inovatoare. Beneficiarii consideră că instrumentele actuale (granturi pentru acțiuni, granturi de funcționare și activități de achiziții publice) sunt adecvate pentru nevoile programului. Cu toate acestea, există posibilități de optimizare și simplificare a anumitor cerințe de raportare în contextul granturilor, asigurând în același timp controlul necesar privind cheltuirea resurselor publice.

Indicatorii specifici programului sunt adecvați pentru monitorizarea progreselor înregistrate în atingerea obiectivelor programului, dar uneori sunt dificil de măsurat din cauza lipsei instrumentelor adecvate (de exemplu, sondaj de satisfacție).

Capacitatea participanților a fost considerată un factor-cheie care influențează performanța activităților finanțate, deoarece capacitatea limitată (administrativă, financiară, organizațională) ar putea fi un motiv pentru o participare limitată la activitățile programului (în special, în anumite state membre). Prin urmare, poate fi necesar să se furnizeze asistență pentru construirea de capacități și asistență tehnică.

Nu există o marjă clară de simplificare și mai mare în ceea ce privește modul de gestiune al programului. Actualul mod de gestiune directă este adecvat pentru un program de această dimensiune, în timp ce modurile alternative (cum ar fi gestiunea partajată) ar conduce, probabil, la distribuirea prea dispersată a resurselor, reducând capacitatea programului de a concentra resursele asupra priorităților comune și a problemelor emergente. Potrivit beneficiarilor, s-ar putea urmări simplificarea în ceea ce privește elaborarea și furnizarea informațiilor necesare privind capacitatea administrativă și financiară în cazul participării la cereri de propuneri.

În plus, există posibilități de adaptare a portalului participanților la nevoile diferitelor tipuri de organizații, care depun cereri, de obicei, pentru a beneficia de program (cum ar fi instituțiile de formare). În acest sens, tendința spre digitalizare treptată a fost considerată ca fiind în mod clar pozitivă și ar trebui continuată.

- **Consultarea părților interesate**

Strategia de consultare care sprijină lucrările pregătitoare pentru noul program „Justiție” a cuprins o consultare publică în cadrul propunerii privind cadrul financiar multianual post-2020 (CMF) în domeniul valorilor și mobilității, consultări publice în cadrul evaluării pe termen mediu a programelor de finanțare actuale și mai multe consultări *ad-hoc* organizate de Comisie sub forma unor mese rotunde cu părțile interesate, conferințe și seminare privind aspectele care fac obiectul evaluării impactului, care se bazează în mare măsură pe rezultatul acestor consultări.

CONSULTARE PUBLICĂ PRIVIND FONDURILE UE DIN DOMENIUL VALORILOR ȘI AL MOBILITĂȚII

Consultările au avut loc în contextul evaluărilor programelor financiare existente ale UE referitoare la mai multe domenii de politică și, în special, au analizat performanțele actuale și viitoare provocări. Scopul consultării publice privind fondurile UE în domeniul valorilor și al mobilității a fost acela de a colecta opiniile tuturor părților interesate cu privire la modul de valorificare maximă a fiecărui euro din bugetul UE. Consultarea publică privind fondurile UE în domeniul valorilor și al mobilității a fost deschisă în perioada 10 ianuarie 2018 - 9 martie 2018, în 23 de limbi oficiale ale UE.

Ca răspuns la consultările publice online privind fondurile UE în domeniul valorilor și al mobilității, Comisia a primit un număr total de 1 839 de răspunsuri din întreaga Europă. Dintre acestea, 52 % au fost de la respondenți care au avut o experiență cu programul „Erasmus+”, iar 43 % au fost respondenți cu experiență în privința programului „Europa Creativă”.

A existat cel puțin un răspuns din partea fiecărui stat membru. Țara de reședință cu cele mai multe contribuții a fost Germania (24,4 %), urmată de Franța (8,7 %), Belgia (7,7 %) și Spania (5,4 %).

Din cele 1 839 de contribuții primite prin intermediul chestionarului online, 65,2 % (1 199) provin din organizații și 34,8 % (640) de la persoane fizice.

Un număr mare de părți interesate și-a împărtășit opiniile: din cele 1 199 de contribuții din partea organizațiilor, 355 (19,3 %) provin de la organizații neguvernamentale, platforme sau rețele, 270 (14,7 %) de la întreprinderi private (în special microîntreprinderi și întreprinderi mici) și 127 (6,9 %) din partea cercetătorilor și cadrelor didactice universitare.

Analiza rezumată în continuare se concentrează pe respondenții cu experiență în privința următoarelor programe UE:

1. programul „Europa pentru cetățeni” și/sau
2. programul „Drepturi, egalitate și cetățenie” și/sau
3. programul „Europa Creativă” și/sau
4. programul „Justiție”.

Iată câteva dintre principalele rezultate:

- Potrivit respondenților, „Promovarea identității europene și a valorilor comune” și „promovarea drepturilor și a egalității” reprezintă provocări politice comune importante (printre primele patru provocări menționate) care trebuie să fie abordate în cadrul fiecăruia dintre cele patru programe. „Sprijinirea cetățeniei active, participarea democratică în societate și statul de drept” și „Promovarea incluziunii sociale și a echității” par să fie provocări importante care trebuie să fie abordate în programele

relevante, dar într-o mai mică măsură în programul „Europa creativă”, pentru care provocările economice și diversitatea culturală sunt mai importante.

- „Sprijinirea inovării”, „Promovarea diversității culturale europene și a patrimoniului cultural”, „Promovarea identității europene și a valorilor comune” sunt considerate a fi politici care abordează pe deplin sau în mod echitabil provocările cu care se confruntă jumătate sau mai mult dintre respondenții cu experiență în privința celor patru programe în cauză. De asemenea, 52 % dintre respondenții cu experiență în privința programului „Europa Creativă” consideră că politica privind „Sprijinirea competitivității sectoarelor culturale și creative europene” abordează pe deplin sau destul de bine provocările.
- Aproximativ 80 % dintre respondenții care au experiență cu cele patru programe UE menționate mai sus sunt de acord că aceste programe adaugă valoare în mare măsură sau într-o măsură destul de bună la ceea ce statele membre ar putea realiza la nivel național, regional și/sau local.
- Principalele obstacole identificate de respondenți și care ar putea împiedica îndeplinirea obiectivelor programelor/fondurilor actuale sunt foarte similare, indiferent de programul în cauză: „Bugetul programelor este insuficient comparativ cu cererea”; „Entitățile interesate de mici dimensiuni nu beneficiază de sprijin suficient”; „Cei care solicită finanțare pentru prima dată nu beneficiază de sprijin” sunt identificate ca principalele trei obstacole.
- Respondenții care au experiență cu unul sau mai multe dintre cele patru programe ale UE sunt de acord că „utilizarea formularelor de cerere mai simplificate”, „facilitarea rețelilor și a parteneriatelor structurate”, „facilitarea finanțării pentru acțiuni transversale în diverse sectoare de acțiune” și „o mai bună coordonare între diferitele programe/fonduri” reprezintă principalele măsuri care trebuie să fie luate pentru simplificarea și reducerea sarcinii administrative pentru beneficiari.

• Evaluarea impactului

Evaluarea impactului a fost pregătită pentru a analiza o posibilă propunere pentru un program privind cultura, drepturile și valorile europene, care să îmbine programul „Drepturi, egalitate și cetățenie” 2014-2020, programul „Europa pentru cetățeni”, programul „Europa creativă” și programul „Justiție”. Comisia a decis să aibă un program autonom „Europa creativă” și să creeze un fond pentru justiție, drepturi și valori cu două programe de finanțare subiacente: programul „Justiție” și programul „Drepturi și valori”. Evaluarea impactului rămâne valabilă în susținerea tuturor acestor inițiative.

La 20 aprilie 2018, Comitetul de analiză a reglementării a emis un aviz pozitiv cu privire la evaluarea impactului care însoțește propunerea. Comitetul a inclus o recomandare de îmbunătățire a raportului, unele aspecte-cheie ale acestuia fiind exploatarea deplină a rezultatelor evaluării și a rezultatelor constatărilor, o mai bună proiectare a priorităților viitoare și clarificarea impactului preconizat al modificărilor mecanismelor de livrare. Aceste aspecte au fost consolidate în versiunea finală a evaluării impactului. Evaluarea impactului a generat lecțiile învățate din programul „Europa creativă”, programul „Drepturi, egalitate și cetățenie”, programul „Europa pentru cetățeni” și programul „Justiție” și a propus o nouă structură. De asemenea, a analizat mecanismele de punere în aplicare pentru a permite promovarea valorilor și a culturii UE, realizând în același timp obiectivele de eficiență, flexibilitate, sinergii și simplificare stabilite pentru următorul cadru financiar multianual. Rezultatele evaluării intermediare au fost luate în considerare în mod corespunzător. Toate programele evaluate au arătat o valoare adăugată clară. Noua regroupare va permite

exploatarea în continuare a potențialului programelor actuale de promovare a valorilor UE și de mărire a valorii adăugate la nivelul UE.

Au fost analizate trei scenarii principale:

- Situația actuală, cu menținerea celor patru programe de finanțare în cadrul subgrupului „valori” al bugetului UE, și anume programul „Drepturi, egalitate și cetățenie”, programul „Justiție”, programul „Europa creativă” și programul „Europa pentru cetățeni”.
- Ca o alternativă la situația actuală și la scenariul de bază, al doilea scenariu a propus dezvoltarea de sinergii între programele actuale și combinarea acestora pentru a forma un singur cadru politic privind valorile UE, cu două programe de finanțare subiacente: programul „Cultura, drepturile și valorile europene” și programul „Justiție”.
- Un al treilea scenariu a implicat crearea unui singur program de finanțare care să acopere toate cele patru programe de finanțare enumerate mai sus.

Scenariul de bază: situația actuală, cu patru programe de finanțare și o reducere bugetară proporțională de 15 %

Analiza scenariului de bază, cu o posibilă reducere cu 15 % a fondurilor disponibile, arată că ar exista consecințe negative pentru punerea în aplicare a politicii. În special:

O reducere cu 15 % a finanțării pentru programul **„Drepturi, egalitate și cetățenie”** ar avea ca rezultat o stabilire anuală a priorităților, și anume concentrarea finanțării în anumite domenii de politică într-un an și promovarea altor domenii de politică în următorii ani, contrar nevoilor crescânde din domeniu. Această reducere ar însemna, de asemenea, reducerea finanțării studiilor, a colectării de date, a campaniilor de sensibilizare etc., toate necesare pentru a avea o politică și o legislație solide, bazate pe dovezi.

Pentru programul **„Europa pentru cetățeni”**, o reducere bugetară de 15 % ar reduce bugetul de bază la 157 de milioane EUR, sumă insuficientă pentru angajamentul Comisiei de a plasa cetățenii în centrul procesului european. Masa critică a participanților și acoperirea geografică a activităților necesare pentru atingerea impactului dorit nu vor mai fi atinse. O alocare bugetară stabilă (bazată pe bugetul din 2017) ar permite continuitatea, însă va avea un impact limitat.

O reducere de 15 % a finanțării pentru **subprogramul MEDIA al programului „Europa creativă”** ar însemna în mod inevitabil raționalizarea și concentrarea asupra unui număr limitat de acțiuni. O reducere a finanțării ar afecta în mod disproporționat țările cu o producție mai mică și/sau țările cu o zonă geografică/lingvistică restrânsă. De asemenea, ar reduce numărul activităților de formare profesională pentru profesioniștii din domeniul audiovizualului și numărul de coproducții ale UE, care sunt opere ce călătoresc mai bine dincolo de frontiere. Reducerea sferei de acțiune a rețelei de operatori de cinema ar avea un impact negativ asupra accesului cetățenilor UE, în special din țările din Europa Centrală și de Est, la conținutul european internațional.

O scădere de 15 % pentru subprogramul „Cultura” al **programului „Europa creativă”** nu ar permite obținerea unei mase critice pentru a răspunde nevoilor sectoarelor culturale și creative. Acest lucru ar implica, în special, o valoare adăugată europeană mai mică și, prin urmare, un impact redus asupra diversității culturale, mai puține oportunități de cooperare transfrontalieră, mai puține oportunități de piață și mai puține posibilități de carieră pentru practicienii din sectoarele culturale și creative. Impactul societal ar fi diminuat, deschiderea internațională a programului ar putea fi limitată la nivelul său de dinainte de 2014, iar participarea principalelor țări partenere din vecinătatea UE ar fi abandonată.

Garanția financiară pentru sectoarele culturale și creative ar putea fi pusă în pericol, ceea ce ar fi în detrimentul sectoarelor respective, în special pentru țările estice, ale căror piețe financiare sunt mai puțin dezvoltate și pe care, prin urmare, există mai puține posibilități de acces la finanțare.

Alternativa eliminată din evaluarea impactului: un singur program

Din motive legate de temeiul juridic, alternativa propusă în cel de al treilea scenariu, care prevedea un singur instrument/program, a fost eliminată. Într-adevăr, majoritatea activităților și politicilor se întemeiază pe articole care prevăd o procedură legislativă ordinară, cu excepția actualului program „Europa pentru cetățeni”. În prezent, obiectivul principal al programului „Europa pentru cetățeni” este participarea cetățenilor și, prin urmare, se întemeiază pe articolul 352 din TFUE (unanimitate). După analiză, obiectivele activităților corespunzătoare ar putea fi adaptate la noua abordare a unui program mai amplu, cu condiția ca prioritatea lor să fie modificată, într-o anumită măsură; în acest caz, acestea ar intra în domeniul de aplicare al articolului 167 alineatele (1) și (2) din TFUE, care prevede procedura legislativă ordinară. Cu toate acestea, având în vedere poziția Regatului Unit și a Irlandei în ceea ce privește spațiul de libertate, securitate și justiție și poziția Danemarcei, astfel cum se prevede în Protocoalele 21 și 22 anexate tratatelor, programul „Justiție”, deși impune utilizarea procedurii legislative ordinare, trebuie să rămână un instrument separat.

Propunere alternativă în evaluarea impactului: un cadru privind valorile UE, cu două programe de finanțare

Analiza arată că patru programe de finanțare pot fi îmbunătățite în raport cu situația actuală. Prin urmare, ca alternativă la situația actuală și la scenariul de bază, se propune dezvoltarea unor sinergii între programele și liniile bugetare aferente actuale și combinarea acestora într-un singur cadru politic privind valorile UE, cu două programe de finanțare subiacente: programul „Cultura, drepturile și valorile europene” și programul „Justiție”, după cum se prezintă în continuare.

Noua arhitectură a finanțării viitoare ca alternativă la scenariul de bază vizează:

- dezvoltarea sinergiilor între politici, găsirea unui teren comun de acțiune, respectând în același timp caracteristicile specifice ale acestora;
- reducerea suprapunerii și fragmentării;
- asigurarea flexibilității alocării fondurilor, asigurând, în același timp, un anumit grad de previzibilitate a finanțării dedicate fiecărei politici;
- promovarea acțiunilor trans-sectoriale și inovatoare;
- asigurarea unei mase critice de resurse pentru a promova valorile, luând în considerare, de asemenea, nevoile fiecărei politici.

Alternativă păstrată

Comisia a decis să aibă un program autonom „Europa creativă” și să creeze un Fond pentru justiție, drepturi și valori, care să includă două programe: programul „Justiție” și programul „Drepturi și valori”. Evaluarea impactului rămâne valabilă în susținerea acestor inițiative. Această decizie este reflectată în pachetul de propuneri privind CFM după 2020, pe care Comisia l-a prezentat la data de 2 mai 2018⁶.

• Simplificare

⁶ COM(2018) 321.

Pentru punerea în aplicare a programului „Justiție” se vor urmări măsuri de simplificare, de exemplu, sume forfetare, rate forfetare și costuri unitare.

Complexitatea și eterogenitatea normelor de finanțare pentru programele actuale reprezintă un obstacol pentru solicitanți. Utilizarea unui singur punct de intrare pentru utilizatorii externi pentru a participa la ciclul de viață al granturilor (portalul participanților), inclusiv un sistem general de gestiune a granturilor, joacă un rol important în simplificarea accesului la program. Programul „Justiție” va continua să fie gestionat prin intermediul sistemului informatic al Comisiei, dezvoltat în prezent în baza H2020.

• **Drepturi fundamentale**

Obiectivele programului sunt strâns legate de promovarea drepturilor fundamentale și se conformează Cartei drepturilor fundamentale a UE. În special, programul „Justiție” (ca și programul „Drepturi și valori”) va face parte din Fondul pentru justiție, drepturi și valori din bugetul UE, menit să susțină societăți deschise, democratice și favorabile incluziunii, care să îi capaciteze pe cetățeni prin protejarea și promovarea drepturilor și valorilor, și să dezvolte în continuare un spațiu de justiție al UE.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Pachetul financiar pentru punerea în aplicare a programului „Justiție” pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2021 – 31 decembrie 2027 se stabilește la [305 000 000 EUR] (în prețuri curente).

5. ALTE ELEMENTE

• **Planuri de punere în aplicare și măsuri de monitorizare, evaluare și raportare**

Comisia va continua să gestioneze programul „Justiție” în mod direct atât pentru granturi, cât și pentru achiziții publice.

Se va elabora un plan de punere în aplicare pentru a preciza modalitățile de derulare a programului.

Se va elabora un plan de monitorizare și evaluare pentru a specifica modul în care trebuie să se desfășoare acțiunile în practică, precum și strategia în materie de date care va fi utilizată. Programul va fi monitorizat atât în mod continuu (de exemplu, pentru a răspunde în timp util unor evenimente neprevăzute și unor nevoi excepționale), cât și în mod regulat (pentru a raporta evenimente-cheie, cum ar fi cereri de propuneri, revizuirii de proiecte, evenimente de coordonare și difuzare) și, după caz, monitorizarea va fi integrată în indicatorii-cheie ai programului. Rapoartele de monitorizare vor fi integrate ulterior în:

- o evaluare intermediară (nu mai târziu de patru ani de la începerea implementării programului), combinată cu evaluarea finală a programelor anterioare și
- o evaluare finală (nu mai târziu de patru ani de la sfârșitul perioadei de programare).

Aceste evaluări vor fi efectuate în conformitate cu punctele 22 și 23 din Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016⁷, în care cele trei instituții au confirmat faptul că evaluările legislației și politicii existente ar trebui să ofere baza pentru evaluarea impactului opțiunilor pentru acțiuni ulterioare. Evaluările vor evalua efectele programului pe teren pe baza indicatorilor/obiectivelor programului și a unei analize detaliate a gradului în care

⁷ Acordul interinstituțional între Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind o mai bună legiferare din 13 aprilie 2016; JO L 123, 12.5.2016, p. 1-14.

programul poate fi considerat relevant, eficient și eficace, în care acesta oferă o valoare adăugată UE suficientă și este coerent cu alte politici ale UE. Evaluările vor include lecțiile învățate pentru a aborda orice deficiențe/probleme identificate sau orice potențial de îmbunătățire în continuare a acțiunilor sau a rezultatelor și pentru a amplifica la maximum exploatarea/impactul acestora.

Comisia va raporta Parlamentului European, Consiliului și tuturor celorlalte instituții relevante ale UE prin rapoarte de monitorizare și evaluare și un tablou de bord public al indicatorilor-cheie ai programului.

- **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Abordarea propusă vizează combinarea simplificării procedurilor de finanțare, astfel cum au solicitat toate părțile implicate, cu o abordare orientată mai mult către rezultate.

Propunerea stabilește obiectivele generale și specifice ale programului (articolul 3) și tipurile de activități care urmează să fie finanțate (anexa I). Obiectivele generale și specifice definesc domeniul de aplicare al programului (domeniile de politică), în timp ce tipurile de activități sunt orientate spre finanțare, se aplică tuturor domeniilor politice vizate și oferă o definiție transversală a rezultatelor posibile. În același timp, tipurile de activități arată că finanțarea poate adăuga cu adevărat valoare în atingerea obiectivelor politicii.

La punerea în aplicare a prezentului regulament, Comisia va stabili anual prioritățile de finanțare în domeniile de politică respective. Participarea este deschisă tuturor persoanelor juridice stabilite în mod legal într-un stat membru sau într-o țară terță participantă, fără alte restricții privind accesul la program.

Această structură permite simplificarea și permite ca programul să fie mai bine adaptat nevoilor și evoluțiilor politicii. În plus, acesta oferă un context stabil pentru evaluare, deoarece obiectivele specifice sunt direct legate de indicatori, care vor rămâne coerenti pe durata programului și vor fi monitorizați și evaluați în mod regulat. Din motive de flexibilitate și pentru o mai bună punere în aplicare, nu se propune rezervarea unor sume specifice pentru obiectivele specifice individuale din cadrul programului.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**de instituire a programului „Justiție”**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 81 alineatele (1) și (2) și articolul 82 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European⁸,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor⁹,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) În conformitate cu articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană, „Uniunea se întemeiază pe valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept, precum și pe respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților. Aceste valori sunt comune statelor membre într-o societate caracterizată prin pluralism, nediscriminare, toleranță, justiție, solidaritate și egalitate între femei și bărbați”. Articolul 3 prevede că „Uniunea urmărește să promoveze pacea, valorile sale și bunăstarea popoarelor sale” și, printre altele, „respectă bogăția diversității sale culturale și lingvistice și veghează la protejarea și dezvoltarea patrimoniului cultural european”. Aceste valori sunt reafirmate și enunțate în drepturile, libertățile și principiile consacrate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene („Carta”).
- (2) Aceste drepturi și valori trebuie să fie promovate și aplicate în continuare, împărtășite în rândul cetățenilor și popoarelor din Uniune și să se afle în centrul societăților europene. Prin urmare, în bugetul Uniunii se creează un nou **fond pentru justiție, drepturi și valori**, care cuprinde programele „Drepturi și valori” și „Justiție”. Într-o perioadă în care societățile europene se confruntă cu extremism, radicalism și diviziuni, este mai important ca oricând să se promoveze, să se consolideze și să se apere justiția, drepturile și valorile UE: drepturile omului, respectul pentru demnitatea umană, libertatea, democrația, egalitatea, statul de drept. Acest lucru va avea implicații profunde și directe asupra vieții politice, sociale, culturale și economice în UE. Ca parte a noului fond, programul „Drepturi și valori” va reuni programul „Drepturi, egalitate și cetățenie” 2014-2020 instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1381/2013 al Parlamentului

⁸ JO C , , p. .

⁹ JO C , , p. .

European și al Consiliului¹⁰ și programul „Europa pentru cetățeni” instituit prin Regulamentul (UE) nr. 390/2014 al Consiliului¹¹. Programul „Justiție” (denumit în continuare „programul”) va continua să sprijine dezvoltarea unui spațiu european de justiție integrat și a unei cooperări transfrontaliere, în continuarea programului „Justiție” 2014-2020 instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1381/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹² (denumit în continuare „programul anterior”).

- (3) Fondul pentru justiție, drepturi și valori și cele două programe de finanțare subiacente vor viza în primul rând persoanele și entitățile care contribuie la asigurarea vivacității și a dinamicii valorilor noastre comune, a drepturilor și a diversității noastre. Obiectivul final este acela de a cultiva și de a susține societatea noastră, bazată pe drepturi, egală, incluzivă și democratică. Aceasta include o societate civilă vibrantă, care încurajează participarea democratică, civică și socială a cetățenilor și încurajează diversitatea bogată a societății europene, bazată și pe istoria și memoria noastră comună. Articolul 11 din Tratatul UE specifică în continuare că instituțiile trebuie să acorde cetățenilor și asociațiilor reprezentative, prin mijloace corespunzătoare, posibilitatea de a-și face cunoscute opiniile și de a face schimb de opinii în mod public, în toate domeniile de acțiune ale Uniunii.
- (4) Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede crearea unui spațiu de libertate, securitate și justiție, cu respectarea drepturilor fundamentale și a diferitelor sisteme de drept și tradiții juridice ale statelor membre. În acest scop, Uniunea poate adopta măsuri pentru a dezvolta cooperarea judiciară în materie civilă și cooperarea judiciară în materie penală și pentru a promova și a sprijini acțiunea statelor membre în domeniul prevenirii criminalității. Respectarea drepturilor fundamentale, precum și a principiilor și valorilor comune precum nediscriminarea, egalitatea de gen, accesul efectiv la justiție pentru toți, statul de drept și un sistem judiciar independent și performant este garantat în procesul de continuare a dezvoltării unui spațiu european de justiție.
- (5) Finanțarea ar trebui să rămână unul dintre instrumentele importante pentru realizarea obiectivelor ambițioase stabilite de tratate. Acestea ar trebui să fie atinse, printre altele, prin instituirea unui program de justiție flexibil și eficient, care să faciliteze planificarea și punerea în aplicare a acestor obiective.
- (6) În vederea instituirii progresive a unui spațiu de libertate, securitate și justiție, Uniunea trebuie să adopte măsuri privind cooperarea judiciară în materie civilă și penală pe baza principiului recunoașterii reciproce a hotărârilor judecătorești și a deciziilor judiciare, care este, de la Consiliul European de la Tampere din 15-16 octombrie 1999, piatra de temelie a cooperării judiciare în cadrul Uniunii. Recunoașterea reciprocă necesită un înalt nivel de încredere reciprocă între statele membre. Au fost adoptate măsuri de apropiere a legislațiilor statelor membre în mai multe domenii pentru a facilita recunoașterea reciprocă și pentru a încuraja încrederea reciprocă. Un spațiu de justiție bine funcțional, în care sunt eliminate obstacolele din calea procedurilor

¹⁰ Regulamentul (UE) nr. 1381/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a programului „Drepturi, egalitate și cetățenie” pentru perioada 2014-2020 (JO L 354, 28.12.2013, p. 62).

¹¹ Regulamentul (UE) nr. 390/2014 al Consiliului din 14 aprilie 2014 de instituire a programului „Europa pentru cetățeni” pentru perioada 2014-2020 (JO L 115, 17.4.2014, p. 3).

¹² Regulamentul (UE) nr. 1381/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a programului „Drepturi, egalitate și cetățenie” pentru perioada 2014-2020 (JO L 354, 28.12.2013, p. 62).

judiciare transfrontaliere și a accesului la justiție în situații transfrontaliere, este de asemenea, esențial pentru asigurarea creșterii economice.

- (7) Respectarea statului de drept este, de asemenea, esențială pentru un nivel înalt de încredere reciprocă în domeniul justiției și afacerilor interne, în special în ceea ce privește cooperarea judiciară eficientă în materie civilă și penală care se bazează pe recunoașterea reciprocă. Statul de drept este una dintre valorile comune consacrate la articolul 2 din TUE, iar principiul protecției judiciare efective prevăzut la articolul 19 alineatul (1) din TUE și la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale este o expresie concretă a statului de drept. Promovarea statului de drept prin sprijinirea eforturilor de îmbunătățire a independenței, a calității și a eficienței sistemelor naționale de justiție sporește încrederea reciprocă indispensabilă cooperării judiciare în materie civilă și penală.
- (8) În temeiul articolului 81 alineatul (2) litera (h) și al articolului 82 alineatul (1) litera (c) din Tratatul privind funcționarea UE, Uniunea sprijină formarea profesională a magistraților și a personalului din justiție ca instrument de îmbunătățire a cooperării judiciare în materie civilă și penală bazată pe principiul recunoașterii reciproce a hotărârilor judecătorești și a deciziilor judiciare. Formarea profesională a specialiștilor din domeniul justiției este un instrument important pentru a dezvolta o înțelegere comună a modului cel mai potrivit pentru respectarea statului de drept. Aceasta contribuie la construirea spațiului european de justiție prin crearea unei culturi judiciare comune între specialiștii din domeniul justiției din statele membre. Este esențial să se asigure aplicarea corectă și coerentă a legislației în Uniune și încrederea reciprocă dintre specialiștii din domeniul justiției în cadrul procedurilor transfrontaliere. Activitățile de formare susținute de program ar trebui să se bazeze pe evaluări temeinice ale nevoilor de formare, să utilizeze metodologia de formare profesională cea mai recentă, să includă evenimente transfrontaliere care să reunească specialiști din domeniul justiției din diferite state membre, să cuprindă elemente de învățare activă și de stabilire de rețele și să fie durabile.
- (9) Formarea judiciară poate implica diferiți actori, cum ar fi autoritățile juridice, judiciare și administrative ale statelor membre, instituțiile academice, organismele naționale responsabile cu formarea judiciară, organizațiile sau rețelele de formare la nivel european sau rețelele de coordonatori din cadrul tribunalelor în domeniul dreptului Uniunii. Organismele și entitățile care urmăresc un obiectiv de interes european general în domeniul formării profesionale a magistraților, precum Rețeaua Europeană de Formare Judiciară (EJTN), Academia de Drept European (ERA), Rețeaua Europeană a Consiliilor Judiciare (RECJ), Asociația Consiliilor de Stat și a Jurisdicțiilor Administrative Supreme din Uniunea Europeană (ACA), Rețeaua Președinților Curților Supreme de Justiție ale Uniunii Europene și Institutul European de Administrație Publică (EIPA), ar trebui să își joace în continuare rolul în promovarea programelor de formare profesională cu o dimensiune europeană autentică pentru magistrați și personalul din justiție și ar putea, prin urmare, să primească sprijin financiar adecvat în conformitate cu procedurile și criteriile stabilite în programele de activitate anuale adoptate de Comisie în temeiul prezentului regulament.
- (10) Programul ar trebui să sprijine programul anual de lucru al EJTN, care este un actor esențial al formării judiciare. EJTN se află într-o situație excepțională, fiind singura rețea de la nivelul Uniunii care reunește organismele de formare judiciară ale statelor membre. Se află în poziția unică de a organiza schimburi de judecători și de procurori noi și cu experiență între toate statele membre și de a coordona activitatea organismelor naționale de formare judiciară în ceea ce privește organizarea de

activități de formare în domeniul dreptului Uniunii și promovarea unor bune practici de formare profesională. EJTN este, de asemenea, un furnizor de activități de formare profesională de o calitate excelentă, furnizate într-o manieră rentabilă la nivelul Uniunii. În plus, aceasta cuprinde organele de formare judiciară ale țărilor candidate ca membri observatori.

- (11) Măsurile din cadrul programului ar trebui să sprijine o mai bună recunoaștere reciprocă a deciziilor judiciare și a hotărârilor judecătorești și apropierea necesară a legislației care va facilita cooperarea dintre toate autoritățile relevante, inclusiv unitățile de informații financiare, precum și protecția juridică a drepturilor individuale în materie civilă și comercială. Programul ar trebui, de asemenea, să promoveze legislația procedurală pentru cazurile transfrontaliere și o mai mare convergență a dreptului civil, ceea ce va contribui la eliminarea obstacolelor din calea funcționării corespunzătoare și eficiente a procedurilor judiciare și extrajudiciare în beneficiul tuturor părților în cadrul unui litigiu civil. În cele din urmă, pentru a sprijini aplicarea eficientă și practică a dreptului Uniunii privind cooperarea judiciară în materie civilă, programul ar trebui să sprijine funcționarea Rețelei judiciare europene în materie civilă și comercială, instituită prin Decizia 2001/470/CE a Consiliului.
- (12) În temeiul articolului 3 alineatul (3) din TUE, al articolului 24 din Cartă și al Convenției din 1989 a Organizației Națiunilor Unite privind drepturile copilului, programul ar trebui să sprijine protecția drepturilor copilului și ar trebui să integreze promovarea drepturilor a copilului în punerea în aplicare a tuturor acțiunilor sale.
- (13) Programul pentru perioada 2014-2020 a permis organizarea de activități de formare profesională privind dreptul Uniunii, în special în ceea ce privește domeniul de aplicare și aplicarea Cartei, destinate magistraților și altor practicieni din domeniul dreptului. În concluziile sale din 12 octombrie 2017 privind aplicarea Cartei în 2016, Consiliul a reamintit importanța sensibilizării cu privire la aplicarea Cartei, inclusiv în rândul factorilor de decizie politică, al practicienilor din domeniul dreptului și al deținătorilor de drepturi înșiși, atât la nivel național, cât și la nivelul Uniunii. Prin urmare, pentru a încorpora drepturile fundamentale într-o manieră consecventă, este necesar să se extindă sprijinul financiar pentru a include activitățile de sensibilizare a altor autorități publice decât autoritățile judiciare și practicienii din domeniul dreptului.
- (14) În temeiul articolului 67 din TFUE, Uniunea ar trebui să constituie un spațiu de libertate, securitate și justiție, cu respectarea drepturilor fundamentale, la care accesul la justiție este esențial. Pentru a facilita accesul efectiv la justiție și pentru a promova încrederea reciprocă indispensabilă bunei funcționări a spațiului de libertate, securitate și justiție, este necesar să se extindă sprijinul financiar pentru a include activitățile altor autorități decât autoritățile judiciare și practicienii din domeniul dreptului, precum și ale organizațiilor societății civile care contribuie la atingerea acestor obiective.
- (15) În temeiul articolelor 8 și 10 din TFUE, programul ar trebui să sprijine, de asemenea, integrarea în toate activitățile sale a egalității între femei și bărbați și a obiectivelor de nediscriminare.
- (16) Acțiunile care se încadrează în domeniul de aplicare al prezentului regulament ar trebui să contribuie la crearea unui spațiu de justiție european, sporind cooperarea transfrontalieră și stabilirea de rețele și asigurând aplicarea corectă, coerentă și consecventă a dreptului Uniunii. Activitățile de finanțare ar trebui să contribuie, de asemenea, la o înțelegere comună a valorilor Uniunii, a statului de drept, la o mai bună

cunoaștere a dreptului și politicilor Uniunii, la schimbul de know-how și de bune practici în utilizarea instrumentelor de cooperare judiciară de către toate părțile interesate în cauză, precum și la proliferarea soluțiilor digitale interoperabile care stau la baza unei cooperări transfrontaliere omogene și eficiente și ar trebui să ofere o bază analitică solidă pentru a sprijini dezvoltarea, aplicarea și asigurarea respectării dreptului și politicilor Uniunii. Intervenția Uniunii permite realizarea consecventă a acestor acțiuni pe întreg teritoriul Uniunii și asigură economii de scară. În plus, Uniunea este mai în măsură decât statele membre să soluționeze problemele transfrontaliere și să ofere o platformă europeană pentru învățare reciprocă.

- (17) Comisia ar trebui să asigure consecvența generală, complementaritatea și sinergiile cu activitatea organismelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, precum EUROJUST și EU-LISA și Parchetul european, și ar trebui să facă bilanțul activității altor actori naționali și internaționali în domeniile vizate de program.
- (18) Este necesar să se asigure valoarea adăugată europeană a tuturor acțiunilor și activităților desfășurate în cadrul programului, complementaritatea acestora cu activitățile statelor membre și coerența acestora cu alte activități ale Uniunii. Pentru a asigura alocarea eficientă a fondurilor din bugetul general al Uniunii, ar trebui să se urmărească coerența, complementaritatea și sinergiile între programele de finanțare care sprijină domeniile de politică cu legături strânse între ele, în special în cadrul Fondului pentru justiție, drepturi și valori, și, așadar - cu programul „Drepturi și valori”, - și între program și programul „Piața unică”, „Gestionarea frontierelor și securitatea”, în special „Azilul și migrația” („FAMI”) și Fondul pentru securitate internă, infrastructura strategică, în special programul „Europa digitală”, programul „Erasmus+”, Programul-cadru pentru cercetare și inovare, Instrumentul de asistență pentru preaderare și Regulamentul LIFE.¹³
- (19) Prezentul regulament instituie un pachet financiar pentru programul „Justiție”, care trebuie să constituie principala sumă de referință, în sensul [punctul 17 din Acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013 dintre Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, privind cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară¹⁴] pentru Parlamentul European și Consiliu, în cadrul procedurii bugetare anuale.
- (20) Regulamentul (UE, Euratom) nr. [noul RF] („Regulamentul financiar”) se aplică acestui program. Acesta prevede norme de execuție a bugetului Uniunii, printre care și normele privind granturile, premiile, achizițiile publice, execuția indirectă, instrumentele financiare și garanțiile bugetare.
- (21) Tipurile de finanțare și metodele de execuție în temeiul prezentului regulament ar trebui să fie alese pe baza capacității lor de a atinge obiectivele specifice ale acțiunilor și de a obține rezultate, luându-se în considerare, în special, costurile controalelor, sarcina administrativă și riscul așteptat de neconformare. Ar trebui să se aibă în vedere utilizare sumelor forfetare, a ratelor forfetare și a costurilor unitare, precum și a finanțării care nu are legătură cu costurile, astfel cum se prevede la articolul 125 alineatul (1) din Regulamentul financiar.

¹³ Regulamentul (UE) nr. 1293/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind instituirea unui program pentru mediu și politici climatice (LIFE) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 614/2007 Text cu relevanță pentru SEE

¹⁴ [JO C 373, 20.12.2013, p. 1. http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_2013.373.1.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC]

- (22) În conformitate cu Regulamentul financiar, cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁵, Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2988/95 al Consiliului¹⁶, Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului¹⁷ și Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului¹⁸, interesele financiare ale Uniunii trebuie protejate prin măsuri proporționale, printre care se numără prevenirea, detectarea, corectarea și investigarea neregulilor și a cazurilor de fraudă, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau utilizate incorect și, acolo unde este cazul, impunerea de sancțiuni administrative. În special, în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 și cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua investigații administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pentru a stabili dacă a avut loc o fraudă, un act de corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii. În conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1939, Parchetul European (EPPO) poate investiga și urmări în justiție fraude și alte infracțiuni care afectează interesele financiare ale Uniunii, astfel cum se prevede în Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului¹⁹. În conformitate cu Regulamentul financiar, orice persoană sau entitate care primește fonduri ale Uniunii trebuie să coopereze pe deplin pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii, să acorde drepturile și accesul necesar Comisiei, OLAF, EPPO și Curții de Conturi Europene (CCE) și să se asigure că orice terță parte implicată în punerea în aplicare a fondurilor Uniunii acordă drepturi echivalente.
- (23) Țările terțe care sunt membre ale Spațiului Economic European (SEE) pot participa la programele Uniunii în cadrul cooperării instituite în temeiul Acordului privind SEE, care prevede punerea în aplicare a programelor printr-o decizie în temeiul acordului respectiv. Țările terțe pot, de asemenea, să participe pe baza altor instrumente juridice. În prezentul regulament ar trebui să fie introdusă o dispoziție specială, prin care să se acorde drepturile necesare și accesul pentru a permite ordonatorului de credite responsabil, Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) și Curții de Conturi Europene să își exercite pe deplin competențele.

Normele financiare orizontale adoptate de Parlamentul European și de Consiliu în temeiul articolului 322 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene se aplică prezentului regulament. Aceste norme sunt stabilite în Regulamentul financiar și definesc, în special, procedura de stabilire și executare a bugetului prin granturi, achiziții publice, premii, execuția indirectă și prevede verificarea responsabilității actorilor financiari. Normele adoptate în temeiul articolului 322 din TFUE se referă, de asemenea, la protejarea bugetului Uniunii în cazul unor deficiențe generalizate în ceea ce privește statul de drept în statele membre, deoarece respectarea statului de

¹⁵ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului, JO L 248, 18.9.2013, p. 1.

¹⁶ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO L 312, 23.12.95, p. 1).

¹⁷ Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.96, p. 2).

¹⁸ Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (JO L 283, 31.10.2017, p. 1).

¹⁹ Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29).

drept este o condiție prealabilă esențială pentru buna gestiune financiară și o finanțare eficientă din partea UE.

- (25) În temeiul [articolului 94 din Decizia 2013/755/UE a Consiliului²⁰], persoanele și entitățile stabilite în țări și teritorii de peste mări sunt eligibile pentru finanțare sub rezerva regulilor și obiectivelor programului și a eventualelor mecanisme aplicabile statului membru de care aparține țara respectivă sau teritoriul respectiv.
- (26) Reflectând importanța abordării schimbărilor climatice în conformitate cu angajamentele asumate de Uniune de a pune în aplicare Acordul de la Paris și de a realiza obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite, acest program va contribui la integrarea acțiunilor în domeniul climei și la atingerea unui obiectiv global de 25% din cheltuielile bugetului UE pentru sprijinirea obiectivelor climatice. Acțiunile relevante vor fi identificate în timpul pregătirii și punerii în aplicare a programului și vor fi reexamineate în contextul evaluării sale intermediare.
- (27) În conformitate cu punctele (22) și (23) din Acordul interinstituțional pentru o mai bună legiferare din 13 aprilie 2016, este necesar să se evalueze acest program pe baza informațiilor colectate cu aplicarea unor cerințe de monitorizare specifice, evitând în același timp reglementarea excesivă și sarcina administrativă, mai ales asupra statelor membre. Aceste cerințe pot include, după caz, indicatori măsurabili, ca bază pentru evaluarea efectelor programului pe teren.
- (28) Pentru a asigura condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce privește indicatorii prevăzuți la articolele 12 și 14 și în anexa II. Este deosebit de important ca, în timpul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să desfășoare consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca aceste consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare din 13 aprilie 2016. În special, pentru a asigura participarea egală la elaborarea actelor delegate, ar trebui ca Parlamentul European și Consiliul să primească toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestor instituții să aibă acces în mod sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu elaborarea actelor delegate.
- (29) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei. Aceste competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului²¹.
- (30) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentului regulament, nu are obligații în temeiul acestuia și nu face obiectul aplicării sale.
- (31) [În conformitate cu articolul 3 și cu articolul 4a alineatul (1) din Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind

²⁰ Decizia 2013/755/UE a Consiliului din 25 noiembrie 2013 privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Uniunea Europeană („Decizia de asociere peste mări”) (JO L 344, 19.12.2013, p. 1).

²¹ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

funcționarea Uniunii Europene, Irlanda și-a notificat [, prin scrisoarea din...,] intenția de a participa la adoptarea și la aplicarea prezentului regulament, SAU

În conformitate cu articolele 1 și 2 și cu articolul 4a alineatul (1) din Protocolul (nr. 21) privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și fără a aduce atingere articolului 4 din protocolul respectiv, Irlanda nu participă la adoptarea prezentului regulament, nu are obligații în temeiul acestuia și nu face obiectul aplicării sale,]

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1 *Obiect*

Prezentul regulament instituie programul „Justiție” („programul”).

Acesta definește obiectivele programului, bugetul pentru perioada 2021-2027, forme de finanțare din partea Uniunii și normele pentru furnizarea acestei finanțări.

Articolul 2 *Definiție*

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „magistrații și personalul din justiție” înseamnă judecători, procurori și personalul instanțelor, precum și alți specialiști în domeniul dreptului, asociați sistemului judiciar, precum avocații, notarii, executorii judecătorești sau agenții responsabili cu aplicarea legii, practicienii în materie de insolvență, mediatorii, interpreții și traducătorii de instanță, experții judiciari, personalul închisorilor și consilierii de probațiune.

Articolul 3 *Obiectivele programului*

1. Programul are ca obiectiv general să contribuie la dezvoltarea în continuare a unui spațiu european de justiție bazat pe statul de drept, recunoașterea reciprocă și încrederea reciprocă.
2. Programul are următoarele obiective specifice, detaliate în continuare în Anexa I:
 - (a) să faciliteze și să sprijine cooperarea judiciară în materie civilă și penală și să promoveze statul de drept, inclusiv prin sprijinirea eforturilor de îmbunătățire a eficacității sistemelor naționale de justiție și a executării deciziilor;
 - (b) să sprijine și să promoveze formarea judiciară în vederea promovării unei culturi comune în domeniul legale, judiciar și al statului de drept;
 - (c) să faciliteze accesul efectiv la justiție pentru toți și la căi de atac eficiente, inclusiv prin mijloace electronice, prin promovarea unor proceduri civile și penale eficiente și prin promovarea și sprijinirea drepturilor victimelor infracțiunilor, precum și a drepturilor procesuale ale persoanelor suspectate și acuzate în cadrul procedurilor penale.

Articolul 4

Buget

1. Pachetul financiar pentru punerea în aplicare a programului în perioada 2021 - 2027 este de [305 000 000] EUR în prețuri curente.
2. Suma menționată la alineatul (1) poate fi utilizată pentru asistență tehnică și administrativă destinată punerii în aplicare a programului, cum ar fi activitățile de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare, inclusiv sistemele instituționale de tehnologie a informațiilor.
3. Fără a se aduce atingere Regulamentului financiar, cheltuielile pentru acțiuni care rezultă din proiecte incluse în primul program de lucru pot fi eligibile începând cu 1 ianuarie 2021.
4. Resursele alocate statelor membre în cadrul gestiunii partajate pot fi, la cererea acestora, transferate către program. Comisia implementează aceste resurse direct, în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul financiar, sau indirect, în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) litera (c). Dacă este posibil, resursele respective sunt utilizate în beneficiul statului membru în cauză.

Articolul 5

Țări terțe asociate la program

Programul este deschis participării următoarelor țări terțe:

- (a) membrii Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) care sunt membri ai Spațiului Economic European (SEE), în conformitate cu condițiile stabilite în Acordul privind SEE;
- (b) statele aderente, țările candidate și potențial candidate, în conformitate cu principiile generale și cu termenii și condițiile generale de participare a țărilor respective la programele Uniunii instituite prin acordurile-cadru și deciziile consiliilor de asociere corespunzătoare sau prin alte acorduri similare și în conformitate cu condițiile specifice prevăzute în acordurile dintre Uniune și țările respective;
- (c) țările cărora li se aplică politica europeană de vecinătate, în conformitate cu principiile generale și cu termenii și condițiile generale de participare a țărilor respective la programele Uniunii instituite prin acordurile-cadru și deciziile consiliilor de asociere corespunzătoare sau prin alte acorduri similare și în conformitate cu condițiile specifice prevăzute în acordurile dintre Uniune și țările respective;
- (d) alte țări terțe, conform condițiilor stabilite într-un acord specific care reglementează participarea țării terțe la orice program al Uniunii, cu condiția ca acordul:
 - să asigure un echilibru echitabil în ceea ce privește contribuțiile și beneficiile țării terțe care participă la programele Uniunii;
 - să stabilească condițiile de participare la programe, inclusiv calcularea contribuțiilor financiare la programele individuale și costurile administrative ale acestora. Aceste contribuții constituie venituri alocate

în conformitate cu articolul [21 alineatul (5)] din [noul Regulament financiar];

- să nu confere țării terțe o putere decizională asupra programului;
- să garanteze drepturile Uniunii de a asigura o bună gestiune financiară și de a-și proteja interesele financiare.

Articolul 6

Punerea în aplicare și forme de finanțare din partea UE

1. Programul este pus în aplicare prin gestiune directă în conformitate cu Regulamentul financiar sau prin gestiune indirectă cu organismele menționate la articolul 61 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar.
2. Programul poate oferi finanțare în oricare dintre formele stabilite în Regulamentul financiar.
3. [Contribuțiile la un mecanism de asigurare reciprocă pot acoperi riscul asociat recuperării fondurilor datorate de destinatari și sunt considerate o garanție suficientă în temeiul Regulamentului financiar. Se aplică dispozițiile stabilite la [articolul X din] Regulamentul XXX [succesorul Regulamentului privind fondul de garantare]].

Articolul 7

Tipul acțiunilor

Acțiunile care contribuie la realizarea unui obiectiv specific menționat la articolul 3 pot primi finanțare în temeiul prezentului regulament. În special, activitățile enumerate în anexa I sunt eligibile pentru finanțare.

CAPITOLUL II

GRANTURI

Articolul 8

Granturi

1. Granturile din cadrul programului sunt atribuite și gestionate în conformitate cu titlul VIII din Regulamentul financiar.

Articolul 9

Fonduri cumulate [, complementare] și combinate

1. O acțiune care a beneficiat de o contribuție în cadrul programului poate primi o contribuție din partea oricărui alt program al Uniunii, inclusiv fonduri care fac obiectul gestiunii partajate, cu condiția ca aceste contribuții să nu acopere aceleași costuri. [Finanțarea cumulată nu depășește costurile eligibile totale ale acțiunii, iar sprijinul acordat din diferite programe ale Uniunii poate fi calculat pe bază pro-rata].
2. În cazul în care programul și fondurile care fac obiectul gestiunii partajate menționate la articolul 1 din Regulamentul (UE) [XX] [Regulamentul privind dispozițiile comune - RDC] oferă sprijin financiar în comun pentru o acțiune unică, acțiunea respectivă este pusă în aplicare în conformitate cu normele stabilite în

prezentul regulament, inclusiv cu normele privind recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit.

3. Acțiunile eligibile în cadrul programului și care respectă condițiile menționate la al doilea paragraf pot fi identificate cu scopul de a fi finanțate de fondurile care fac obiectul gestiunii partajate. În acest caz, se aplică ratele de cofinanțare și normele de eligibilitate prevăzute în prezentul regulament.

Acțiunile menționate la primul paragraf respectă următoarele condiții cumulative:

- (a) acestea au fost evaluate în cadrul unei cereri de propuneri aferente programului;
- (b) acestea respectă cerințele minime de calitate ale cererii de propuneri respective;
- (c) acestea nu pot fi finanțate în cadrul cererii de propuneri respective din cauza constrângerilor bugetare.

Acțiunile sunt puse în aplicare de autoritatea de management menționată la articolul [65] din Regulamentul (UE) [XX] [Regulamentul privind dispozițiile comune - RDC] în conformitate cu normele prevăzute în regulamentul respectiv și cu reglementările specifice fondului, inclusiv cu normele privind corecțiile financiare.

Articolul 10 *Entități eligibile*

1. Criteriile de eligibilitate stabilite la alineatele (2) și (3) se aplică pe lângă criteriile stabilite la [articolul 197] din Regulamentul financiar.
2. Sunt eligibile următoarele entități:
 - (a) entitățile juridice stabilite într-una din următoarele țări:
 - un stat membru sau o țară sau un teritoriu de peste mări legate de acesta;
 - o țară terță asociată la program;
 - (b) orice entitate juridică înființată în temeiul dreptului Uniunii sau orice organizație internațională.
3. Un grant de funcționare poate fi acordat, fără o cerere de propuneri, Rețelei Europene de Formare Judiciară pentru a acoperi cheltuielile asociate cu programul său permanent de lucru.

CAPITOLUL III **PROGRAMARE, MONITORIZARE, EVALUARE ȘI CONTROL**

Articolul 11 *Programul de lucru*

1. Programul este pus în aplicare prin programele de lucru menționate la articolul 110 din Regulamentul financiar.
2. Programul de lucru este adoptat de Comisie prin intermediul unui act de punere în aplicare. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 17.

Articolul 12
Monitorizare și raportare

1. În anexa II sunt enumerați indicatori pentru raportările privind progresele înregistrate de program în direcția îndeplinirii obiectivelor specifice stabilite la articolul 3.
2. Pentru a asigura o evaluare eficientă a progreselor înregistrate de program în direcția îndeplinirii obiectivelor acestuia, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 14, pentru a elabora dispoziții privind cadrul de monitorizare și evaluare, inclusiv prin modificarea anexei II pentru a revizui și a completa indicatorii, dacă este necesar.
3. Sistemul de raportare cu privire la performanță asigură faptul că datele referitoare la monitorizarea implementării și a rezultatelor sunt colectate în mod eficient, eficace și la timp. În acest scop, destinatarilor fondurilor Uniunii și statelor membre li se vor impune cerințe de raportare proporționale.

Articolul 13
Evaluare

1. Evaluările se efectuează în timp util pentru a putea contribui la procesul de luare a deciziilor.
2. Evaluarea interimară a programului se realizează imediat ce sunt disponibile suficiente informații cu privire la punerea în aplicare a acestuia, dar nu mai târziu de patru ani de la începerea punerii în aplicare a programului.
3. La finalul punerii în aplicare a programului, dar nu mai târziu de patru ani de la sfârșitul perioadei indicate la articolul 1, Comisia efectuează o evaluare finală a programului.
4. Comisia comunică concluziile evaluărilor, însoțite de observațiile sale, Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor.

Articolul 14
Exercitarea delegării de competențe

1. Se conferă Comisiei competența de a adopta acte delegate în condițiile prevăzute la prezentul articol.
2. Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 12 se conferă Comisiei până la 31 decembrie 2027.
3. Delegarea de competențe prevăzută la articolul 12 poate fi revocată în orice moment de către Parlamentul European sau de către Consiliu. Decizia de revocare pune capăt delegării de competență specificată în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere valabilității niciunuia dintre actele delegate care sunt deja în vigoare.
4. Înainte de a adopta un act delegat, Comisia îi consultă pe experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare.
5. De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

6. Un act delegat adoptat în temeiul articolului 12 intră în vigoare dacă nici Parlamentul European, nici Consiliul nu a ridicat obiecții în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau dacă, înaintea expirării termenului respectiv, ambele instituții au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se amână cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 15

Protejarea intereselor financiare ale Uniunii

În cazul în care o țară terță participă la program printr-o decizie în temeiul unui acord internațional sau în temeiul oricărui alt instrument juridic, țara terță acordă drepturile și accesul necesar pentru ca ordonatorul de credite responsabil, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), Curtea de Conturi Europeană să își exercite pe deplin competențele. În cazul OLAF, aceste drepturi includ dreptul de a efectua investigații, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF).

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 16

Informare, comunicare și publicitate

1. Destinatarii fondurilor Uniunii recunosc originea și asigură vizibilitatea finanțării Uniunii (în special în cazul promovării acțiunilor și a rezultatelor acestora), oferind informații coerente, concrete și proporționale adresate unor categorii de public diverse, printre care mass-media și publicul larg.
2. Comisia implementează acțiuni de informare și comunicare privind programul, acțiunile și rezultatele sale. Resursele financiare alocate programului contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, în măsura în care acestea sunt legate de obiectivele prevăzute la articolul 3.

Articolul 17

Procedura comitetului

1. Comisia este asistată de un comitet. Acest comitet este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
2. În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 18

Abrogare

Regulamentul (UE) nr. 1382/2013 se abrogă cu efect de la 1 ianuarie 2021.

Articolul 19
Dispoziții tranzitorii

1. Prezentul regulament nu afectează continuarea sau modificarea acțiunilor vizate înainte de încheierea lor, în temeiul Regulamentului nr. 1382/2013, care continuă să se aplice acțiunilor vizate până la încheierea lor.
2. Pachetul financiar pentru program poate include, de asemenea, cheltuieli de asistență tehnică și administrativă necesare pentru a asigura tranziția de la măsurile adoptate în cadrul programului anterior, Regulamentul (UE) nr. 1382/2013 la programul actual.
3. Dacă este necesar, pot fi introduse în buget credite pentru perioada de după 2027, pentru a acoperi cheltuielile prevăzute la articolul 4 alineatul (2) și pentru a permite gestionarea acțiunilor nefinalizate până la 31 decembrie 2027.

Articolul 20
Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în statele membre în conformitate cu tratatele.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European,
Președintele

Pentru Consiliu,
Președintele

FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 1.1. Titlul propunerii/inițiativei
- 1.2. Domeniul (domeniile) de politică în cauză (clusterul de programe)
- 1.3. Natura propunerii/inițiativei
- 1.4. Motivele propunerii/inițiativei
- 1.6. Durata și impactul financiar
- 1.7. Modul (modurile) de gestiune preconizat(e)

2. MĂSURI DE GESTIONARE

- 2.1. Norme de monitorizare și raportare
- 2.2. Sistemul de gestiune și de control
- 2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia bugetară (liniile bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)
- 3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor
 - 3.2.1. *Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor*
 - 3.2.3. *Impactul estimat asupra creditelor cu caracter administrativ*
 - 3.2.5. *Contribuția terților*
- 3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

1.1. Titlul propunerii/inițiativei

Programul „Justiție”

1.2. Domeniul (domeniile) de politică în cauză în structura ABM/ABB²²

II. Coeziune și valori 7. Investiții în oameni, coeziune socială și valori Justiție, drepturi și valori...
--

1.3. Natura propunerii/inițiativei

☐ o acțiune nouă

☐ o acțiune nouă ca urmare a unui proiect-pilot/a unei acțiuni pregătitoare²³

☒ prelungirea unei acțiuni existente

☐ o fuziune sau o redirecționare a una sau mai multe acțiuni către o altă/o nouă acțiune

1.4. Motivele propunerii/inițiativei

1.4.1. Cerința (cerințele) care trebuie îndeplinită (îndeplinite) pe termen scurt sau lung, inclusiv un calendar detaliat pentru punerea în aplicare a inițiativei

Legislația reprezintă un instrument-cheie în punerea în aplicare a obiectivelor Uniunii în domeniul justiției, însă aceasta trebuie completată prin alte mijloace. În acest context, finanțarea joacă un rol important. În special, finanțarea trebuie să sporească eficacitatea legislației prin consolidarea cunoștințelor, a conștientizării și a capacității cetățenilor, a experților și a părților interesate, sprijinind:

- informarea și sensibilizarea publicului, inclusiv acordarea de sprijin pentru campaniile naționale și europene de informare a publicului cu privire la drepturile sale, astfel cum sunt garantate de legislația UE, și cu privire la exercitarea acestora;

- formarea profesională și dezvoltarea capacităților pentru profesioniștii din domeniul juridic (precum judecătorii și procurorii) și pentru alți practicieni, cu scopul de a le pune la dispoziție instrumentele necesare punerii eficiente în practică a drepturilor și politicilor Uniunii.

Finanțarea deține, de asemenea, un rol central în promovarea cooperării la nivel transnațional și în dezvoltarea încrederii reciproce, prin:

- consolidarea rețelelor, respectiv a organizațiilor la nivelul UE, pentru a contribui la pregătirea inițiativelor viitoare în domeniu, precum și pentru a promova punerea în aplicare coerentă a acestora în întreaga Europă;

- cooperarea transfrontalieră în materie de asigurare a respectării legii, de exemplu prin instituirea de sisteme de alertă privind copiii dispăruți și coordonarea cooperării transfrontaliere operaționale privind combaterea drogurilor.

De asemenea, finanțarea ar trebui să sprijine:

²² ABM: gestiune pe activități; ABB: întocmirea bugetului pe activități.

²³ Astfel cum se menționează la articolul 58 alineatul (2) litera (a) sau (b) din Regulamentul financiar.

- cercetarea, analiza și alte activități de sprijin, pentru a oferi legiuitorului informații clare și detaliate cu privire la problemele și situația de pe teren. Rezultatele acestor activități contribuie la dezvoltarea și punerea în aplicare a politicilor Uniunii și asigură că acestea sunt bazate pe elemente concrete, vizează obiective precise și sunt bine structurate.

Toate aceste activități vor fi puse în aplicare pe întreaga perioadă 2021-2027. Este dificil să se stabilească o derulare precisă în acest stadiu, având în vedere viteza noilor provocări politice cu care trebuie să ne confruntăm și la care trebuie să reacționăm.

1.4.2. Valoarea adăugată a implicării Uniunii (aceasta poate rezulta din diferiți factori, precum mai buna coordonare, securitatea juridică, o eficacitate sporită sau complementarități). În sensul prezentului punct, „valoarea adăugată a intervenției Uniunii” reprezintă valoarea rezultată din intervenția Uniunii care depășește valoarea ce ar fi fost creată de simpla intervenție a statelor membre.

Motivele acțiunii la nivel european (ex ante)

Finanțarea reglementată de programul „Justiție” se axează pe activitățile în care intervenția Uniunii poate adăuga o valoare suplimentară în raport cu acțiunea izolată a statelor membre. Activitățile care fac obiectul prezentului regulament contribuie la aplicarea efectivă a acquis-ului, dezvoltând încrederea reciprocă între statele membre, sporind cooperarea și interconectarea transfrontalieră și realizând aplicarea corectă, coerentă și substanțială a legislației Uniunii pe teritoriul Uniunii Europene. Numai acțiunile la nivelul Uniunii pot furniza activități coordonate care pot viza toate statele membre ale Uniunii. Uniunea este mai în măsură decât statele membre să soluționeze problemele transfrontaliere și să ofere o platformă europeană pentru învățare reciprocă. În lipsa sprijinului din partea Uniunii, părțile interesate ar tinde să abordeze probleme similare într-un mod fragmentat și izolat.

Valoarea adăugată a Uniunii, care se preconizează că va fi generată (ex-post)

Colaborarea și stabilirea de rețele între părțile interesate vor conduce la diseminarea celor mai bune practici, în special în ceea ce privește abordările inovatoare și integrate din diferite state membre. Participanții la activități vor acționa ca multiplicatori ai activităților profesionale respective și vor disemina cele mai bune practici pe teritoriul statului membru de care aparțin.

Se va acorda sprijin unei bune baze analitice necesare pentru susținerea și dezvoltarea politicilor. Intervenția Uniunii Europene permite urmărirea semnificativă a acestor activități pe teritoriul Uniunii și implică economii de scară. Finanțarea de la nivel național nu furnizează aceleași rezultate, ci doar o abordare fragmentată și limitată care nu acoperă necesitățile Uniunii Europene ca întreg.

1.4.3. Lecții învățate din experiențele anterioare similare

Evaluarea intermediară efectuată pentru programul actual în domeniul justiției a confirmat eficacitatea generală a programului și validitatea obiectivelor sale, însă s-au identificat unele aspecte care pot fi îmbunătățite, în special creșterea bazinului de destinatari potențiali ai acțiunilor programului, revizuirea indicatorilor de monitorizare, consolidarea sinergiilor cu alte programe și inițiative relevante de finanțare ale UE.

1.4.4. Compatibilitatea și posibila sinergie cu alte instrumente corespunzătoare

Programul va căuta sinergii, coerență și complementaritate cu alte instrumente ale Uniunii, printre altele, cu programele din domenii precum migrația, gestionarea frontierelor și securitatea, protecția consumatorilor, ocuparea forței de muncă, domeniul social și educația, dezvoltarea și cooperarea externă. Se va evita dublarea activităților în cadrul acestor programe, iar resursele pot fi împărțite între programul „Justiție” și programul „Drepturi și valori” în vederea realizării obiectivelor comune.

1.5. Durata și impactul financiar

X durată limitată

x în vigoare de la 01.01.2021 la 31.12.2027

x Impact financiar din 2021 până în 2027 pentru creditele de angajament și din 2021 până în 2027 și mai departe, pentru creditele de plată.

☐ durată nelimitată

punere în aplicare cu o perioadă de creștere în intensitate din AAAA până în AAAA, urmată de o perioadă de funcționare în regim de croazieră.

1.6. Modul (modurile) de gestiune preconizat(e)²⁴

x Gestiune directă asigurată de către Comisie

x de către serviciile sale, inclusiv prin intermediul personalului din delegațiile Uniunii;

☐ prin intermediul agențiilor executive

☐ Gestiune partajată cu statele membre

☐ Gestiune indirectă cu delegarea sarcinilor de execuție bugetară:

☐ țărilor terțe sau organismelor pe care le-au desemnat acestea;

☐ organizațiilor internaționale și agențiilor acestora (a se preciza);

☐ BEI și Fondului european de investiții;

☐ organismelor menționate la articolele 70 și 71 din Regulamentul financiar;

☐ organismelor de drept public;

☐ organismelor de drept privat cu misiune de serviciu public, cu condiția să prezinte garanții financiare adecvate;

☐ organismelor de drept privat dintr-un stat membru care sunt responsabile de punerea în aplicare a unui parteneriat public-privat și care prezintă garanții financiare adecvate;

☐ persoanelor cărora li se încredințează executarea unor acțiuni specifice în cadrul PESC, în temeiul titlului V din TUE, identificate în actul de bază relevant.

²⁴ Explicațiile privind modurile de gestiune, precum și trimiterile la Regulamentul financiar sunt disponibile pe site-ul BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. MĂSURI DE GESTIONARE

2.1. Norme de monitorizare și raportare

A se preciza frecvența și condițiile aferente acestor dispoziții.

Propunerea include obligații de monitorizare și de evaluare. Realizarea obiectivelor specifice va fi monitorizată pe baza indicatorilor prevăzuți în propunere, anual.

De asemenea, Comisia va furniza un raport de evaluare intermediar privind îndeplinirea obiectivelor programului, utilizarea eficientă a resurselor și valoarea europeană adăugată a programului până la mijlocul lui 2025 cel mai târziu. Se va realiza o evaluare ex post privind impactul pe termen lung și sustenabilitatea efectelor programului după încheierea acestuia.

2.2. Sistemul de gestiune și de control

2.2.1. Justificarea modalității/modalităților de management, mecanismul/mecanismele de bază, modalitățile de plată și strategia de control propusă.

Prin gestiunea directă, Comisia susține alte acțiuni care contribuie la obiectivele politice comune ale Uniunii. Programul Justiție va fi gestionat direct de către Comisie, deoarece aceasta permite o adaptare mai bună a programelor la nevoile politicii și o mai mare flexibilitate în vederea reajustării priorităților în cazul unor nevoi emergente. În plus, gestiunea directă de către Comisie va permite, de asemenea, stabilirea de contacte directe cu beneficiarii/contractorii implicați direct în activități care servesc politicilor Uniunii.

Evaluarea intermediară a programului „Justiție” pentru perioada 2014-2020 a concluzionat că, deși există într-adevăr posibilități de simplificare în cadrul programului „Justiție”, acest domeniu de aplicare este limitat în cadrul actual de gestionare. Cu toate acestea, utilizarea mai largă a instrumentelor IT instituționale pentru gestionarea granturilor și introducerea mai amplă a costurilor unitare în managementul programului vor fi factori de simplificare.

2.2.2. Informații privind riscurile identificate și sistemul/sistemele de control intern(e) instituite pentru atenuarea lor

Principalele riscuri legate de activitățile de finanțare ale DG JUST sunt duble:

- riscul de a nu finanța cel mai bun proiect pentru a aborda problema identificată;
- riscurile de nereguli și de nelegalitate a costurilor solicitate și rambursate.

În ceea ce privește riscul legat de legalitate și regularitate, pe baza principalelor cauze și tipuri de erori cel mai frecvent detectate în auditurile ex-post, se pare că principalele domenii ale neregulilor decurg din administrarea financiară deficitară de către beneficiari, în principal din cauza unei înțelegeri insuficiente a normelor, din cauza complexității lor, în special în ceea ce privește eligibilitatea costurilor.

În consecință, riscurile sunt legate, în principal, de:

- asigurarea calității proiectelor selectate și a implementării lor tehnice ulterioare;
- riscul utilizării inefficiente sau neeconomice a fondurilor acordate, atât pentru granturi (complexitatea rambursării costurilor eligibile reale), cât și pentru achiziții publice (uneori, un număr limitat de furnizori economici cu cunoștințe de specialitate necesare, ceea ce implică insuficiente posibilități de comparare a ofertelor de preț);
- fraudă;

Rata de eroare reziduală în 2017 (pentru granturi) este estimată la 2,63 %.

Se așteaptă ca majoritatea acestor riscuri să fie reduse datorită:

- unei mai bune proiectări a cererilor de propuneri;
- unei mai bune orientări furnizate beneficiarilor și unei mai bune direcționări a propunerilor;
- utilizării sporite a costurilor simplificate, astfel cum se prevede în noul Regulament financiar;
- utilizării sistemelor instituționale pentru gestionarea propunerilor și a granturilor;
- măsurilor prevăzute în strategia antifraudă.

Descrierea sistemelor de gestiune și control

Sistemul de control avut în vedere pentru viitorul program este o continuare a sistemul de control actual.

Pentru a limita riscurile și a reduce rata de eroare, strategia de control se va baza pe noul Regulament financiar și pe Regulamentul privind dispozițiile comune. Noul Regulament financiar și proiectul de propunere pentru programul „Justiție” ar trebui să extindă utilizarea formelor simplificate de granturi, cum ar fi sumele forfetare, ratele forfetare și costurile unitare.

Strategia de control este compusă din diferite blocuri:

- programarea, evaluarea și selectarea propunerilor pentru a asigura finanțarea numai a celor mai bune propuneri;
- încheierea și monitorizarea acordurilor de grant. Toate tranzacțiile și procedurile sunt supuse unei verificări ex-ante de către unitatea de gestiune a programului și a finanțelor din cadrul DG JUST, precum și de către unitățile de politici relevante. Verificarea financiară se efectuează de către unitatea de gestiune a programului și a finanțelor. În ceea ce privește granturile, cererile de decont al cheltuielilor sunt verificate în detaliu, iar documentele justificative sunt solicitate doar dacă acest lucru este necesar, pe baza unei evaluări a riscurilor;
- audituri ex-post asigurate prin intermediul unui acord privind nivelul serviciilor cu DG HOME. Sectorul de control ex-post aplică o „strategie de detectare” care vizează detectarea unui număr cât mai ridicat de anomalii în vederea recuperării plăților necuvenite. Pe baza acestei strategii, auditurile sunt efectuate pe un eșantion de proiecte selectate aproape exclusiv pe baza unei analize a riscurilor.

Controalele ex-post ar trebui să se bazeze, de asemenea, pe utilizarea încrucișată a auditurilor și a schimbului de informații disponibile pentru a reduce în continuare sarcina administrativă și a mări eficiența costurilor (articolele 127 și 128 din noul RF).

Cu aceste elemente diferite ale strategiei de control poate fi de așteptat ca rata de eroare să se situeze sub pragul de semnificație de 2 %.

Costul controalelor se ridică la aproximativ 4,49 % din plățile efectuate de DG JUST. Se așteaptă ca acest să rămână stabil sau să scadă ușor în cazul în care utilizarea opțiunilor simplificate în materie de cost (SCO) va fi extinsă în următoarea perioadă de programare.

2.3. Măsurile de prevenire a fraudelor și a neregulilor

A se preciza măsurile de prevenire și de protecție existente sau preconizate, de exemplu din strategia antifraudă.

DG JUST a aprobat o strategie de combatere a fraudei în aprilie 2018. Direcția generală va continua să își aplice strategia de combatere a fraudei în conformitate cu strategia Comisiei privind combaterea fraudei (SAFC) pentru a se asigura, printre altele, alinierea deplină a

controalelor interne privind combaterea fraudei cu SAFC și faptul că abordarea sa privind gestionarea riscului de fraudă se concentrează pe identificarea zonelor cu risc de fraudă și pe formularea reacțiilor adecvate.

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia bugetară (liniile bugetare) de cheltuieli propusă/propuse

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Tipul Cheltuieli	Contribuție			
	Număr Rubrica 2: Coeziune și valori 07.06 Justiție, drepturi și valori	Dif./Nedif. ²⁵	Din țările EFTA ²⁶	din țări candidate*	din țări terțe	în sensul [articolului 21 alineatul (2) litera (b)] din Regulamentul financiar
	Programul „Justiție” 07.01.05.01 []	Nedif.	DA	DA	DA	NU
	Programul „Justiție” 07.06.01.01 07.06.01.02 07.06.01.03 [...]	Dif.	DA	DA	DA	NU

*Țările candidate și, după caz, țările potențial candidate din Balcanii de Vest.

²⁵ Dif. = Credite diferențiate/nediferențiate. = Credite nediferențiate.

²⁶ AELS: Asociația Europeană a Liberului Schimb.

3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor

3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor

milioane EUR (cu trei zecimale)

Rubrica din cadrul financiar multianual			<2>	07.06.01Rubrica Rubrica 2: Coeziune și valori 07.06 Justiție, drepturi și valori Programul „Justiție”								
				2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	După 2027	TOTAL
Credite operaționale (împărțite în funcție de liniile bugetare enumerate la punctul 3.1)	Angajamente	(1)		42,596	42,580	42,555	42,522	42,481	42,432	42,134		297,300
	Plăți	(2)		4,880	20,234	27,250	29,742	31,131	31,698	31,648	120,717	297,300
Credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul programului*	Angajamente = Plăți	(3)		1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100		7,700
TOTAL credite pentru pachetul financiar al programului	Angajamente	=1+3		43,696	43,680	43,655	43,622	43,581	43,532	43,234		305,000
	Plăți	=2+3		5,980	21,334	28,350	30,842	32,231	32,798	32,748	120,717	305,000

Creditele sunt destinate finanțării activităților enumerate în anexa I la regulament. Sumele de mai sus vor fi împărțite între cele trei obiective specifice, aproximativ după cum urmează: cooperarea judiciară 30 %, formarea judiciară 35 % și accesul la justiție 35 %. Aceste procente sunt orientative, deoarece trebuie păstrată flexibilitatea.

* Asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă și cercetare directă.

Rubrica din cadrul financiar multianual			7	„Cheltuieli administrative”
---	--	--	---	-----------------------------

milioane EUR (cu trei zecimale)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>După 2027</i>	TOTAL
Resurse umane		18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349		128,443
Alte cheltuieli administrative		0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700		4,900
TOTAL credite pentru RUBRICA 7 din cadrul financiar multianual	(Total angajamente = Total plăți)	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049		133,343

milioane EUR (cu trei zecimale)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>După 2027</i>	TOTAL
TOTAL în din cadrul financiar multianual	Angajamente	62,745	62,729	62,704	62,704	62,630	62,581	62,283		438,343
	Plăți	25,029	40,383	47,399	49,891	51,280	51,847	51,797	120,717	438,343

3.2.2. Impactul estimat asupra creditelor operaționale

☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite cu caracter administrativ

☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite cu caracter administrativ, conform explicațiilor de mai jos:

milioane EUR (cu trei zecimale)

Anii	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTAL
------	------	------	------	------	------	------	------	-------

RUBRICA 7 din cadrul financiar multianual								
Resurse umane	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	128,443
Alte cheltuieli administrative	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	4,900
Subtotal RUBRICA 7 din cadrul financiar multianual	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	133,343

În afara RUBRICII 7²⁷ din cadrul financiar multianual								
Resurse umane								
Alte cheltuieli cu caracter administrativ	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	7,700
Subtotal în afara RUBRICII 7 din cadrul financiar multianual	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	7,700

²⁷ Asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă și cercetare directă.

TOTAL	20,149	20,149	20,149	20,149	20,149	20,149	20,149	141,043
--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

Necesarul de credite în materie de resurse umane și de alte cheltuieli cu caracter administrativ va fi acoperit de creditele DG-ului care sunt deja alocate pentru gestionarea acțiunii și/sau realocate intern în cadrul DG-ului, completate, după caz, prin resurse suplimentare ce ar putea fi alocate DG-ului, care gestionează acțiunea în cadrul procedurii de alocare anuală și în lumina constrângerilor bugetare.

3.2.2.1. Necesarul de resurse umane estimat

☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de resurse umane.

☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de resurse umane, conform explicațiilor de mai jos:

Estimări în echivalent normă întreagă

Anii	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Posturi din schema de personal (funcționari și agenți temporari)							
La sediu și în birourile reprezentanțelor Comisiei	115,5	115,5	115,5	115,5	115,5	115,5	115,5
Delegații							
Cercetare							
• Personal extern (în echivalent normă întreagă: ENI) - AC, AL, END, INT și JED ²⁸							
Rubrica 7							
Finanțare în cadrul RUBRICII 7 din cadrul financiar multianual	- la sedii	24	24	24	24	24	24
	- în delegații						
Finanțare din pachetul financiar al programului ²⁹	- la sedii						
	- în delegații						
Cercetare							
Altele (precizați)							
TOTAL		139,5	139,5	139,5	139,5	139,5	139,5

Necesarul de resurse umane va fi asigurat din efectivele de personal ale DG în cauză alocate deja pentru gestionarea acțiunii și/sau realocate intern în cadrul DG, completate, după caz, prin resurse suplimentare ce ar putea fi alocate DG care gestionează acțiunea în cadrul procedurii de alocare anuală și în lumina constrângerilor bugetare.

Descrierea sarcinilor care trebuie efectuate:

Funcționari și personal temporar	<u>DG JUST: TOATE ENI ALE DG JUST au fost repartizate la unul din cele 3 programe actuale</u> <u>ENI pentru programul „Justiție”: 40 % din unitatea JUST.04 responsabilă de</u>
----------------------------------	--

²⁸ AC = agent contractual; AL = agent local; END = expert național detașat; INT = personal pus la dispoziție de agenții de muncă temporară; JED = profesionist tânăr în delegații.

²⁹ Subplafonul pentru personal extern acoperit din creditele operaționale (fostele linii „BA”).

	<u>gestiunea programelor și a finanțelor , 40 % din alte unități orizontale și ENI din unitățile de politică legate de programul „Justiție” (și anume unitățile: A1, B1, B2, B4, C1)</u> <u>DG COMP: 0,5 AD, 1 AST</u>
Personal extern	<u>ENI legate de programul „Justiție”</u> <u>DG COMP: 1 AC</u>

3.2.3. Contribuția terților

Propunerea/inițiativa:

- ☐ nu prevede cofinanțare din partea terților
- ☐ prevede cofinanțare din partea terților, estimată în cele ce urmează:

Credite în milioane EUR (cu trei zecimale)

Anii	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTAL
A se preciza organismul care asigură cofinanțarea								
TOTAL credite cofinanțate								

3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

- ☐ Propunerea/inițiativa nu are impact financiar asupra veniturilor.
- ☐ Propunerea/inițiativa are următorul impact financiar:
- ☐ asupra resurselor proprii
- ☐ asupra altor venituri

vă rugăm să precizați, dacă veniturile sunt alocate unor linii de cheltuieli ☐

milioane EUR (cu trei zecimale)

Linia bugetară pentru venituri:	Impactul propunerii/inițiativei ³⁰						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Articolul							

³⁰ În ceea ce privește resursele proprii tradiționale (taxe vamale, cotizații pentru zahăr), sumele indicate trebuie să fie sume nete, adică sume brute după deducerea unei cote de 20 % pentru costuri de colectare.